

EU FLASH

EUROPEAN UNION
DELEGATION OF THE EUROPEAN COMMISSION TO TURKEY

AVRUPA BIRLIGI
AVRUPA KOMİSYONU TÜRKİYE DELEGASYONU

PRESS RELEASE / BASIN DUYURUSU

6 EKİM 2004

Komisyon Türkiye ile müzakerelere başlanmasını belli koşullarla tavsiye ediyor

Avrupa Komisyonu insan hakları, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve azinliklerin korunması gibi konulara ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı kapsamlı rapora dayanarak, hazırlık aşamasında olan bir takım temel mevzuat çalışmalarının tamamlanması koşuluyla Türkiye ile müzakerelere başlanması tavsiyesini bugün açıkladı. Komisyon müzakerelere başlanması için üç ayaklı bir strateji yaklaşımı öneriyor. Öncelikle, Türkiye'deki reform sürecinin güçlenmesi ve desteklenmesi için daha etkin bir işbirliği, ikinci olarak Türkiye'nin katılımına özgü unsurlara göre uyarlanmış müzakereler ve son olarak da AB halkları ile Türk halkını bir araya getirecek güçlendirilmiş bir siyasi ve kültürel diyalog. Katılım sürecinin Türkiye'deki reform sürecini ileriye götüreceği konusunda şüphesi olmayan Komisyon, katılım müzakerelerinin doğası gereği ucu açık bir süreç olduğunun altını çiziyor. Amacın katılım olduğu açıktır, ancak bu amaca ulaşılacağı hususunda önceden bir garanti verilemez. Raporun yanısıra Komisyon Türkiye'nin AB'ye katılımının olası etkilerini değerlendiren bir rapor daha sunmuştur. Bu rapora göre bu tür bir olasılık hem AB hem de Türkiye açısından bir takım zorluklar içerirse de, iyi değerlendirildiği takdirde her iki taraf için de önemli fırsatlar sunabilir.

Aralık 2002'de Kopenhag'da bir araya gelen AB Konseyi, "Eğer Aralık 2004'deki AB Konseyi, Komisyon raporu ve tavsiyesi üzerine Türkiye'nin Kopenhag siyasi kriterlerini karşıladığına karar verirse, Avrupa Birliği'nin, Türkiye ile katılım müzakerelerini geciktirmeksizin başlatacağını" ifade etmiştir. Bu görüş Haziran 2004'de Brüksel'de bir araya gelen AB Konseyi tarafından da teyit edilmiştir. Komisyon'un bugünkü kararı da aynı yöndedir.

Komisyon tavsiyelerinin ana unsurları

Türkiye, Katılım Ortaklığı Belgesi'nde öngörülen öncelikler doğrultusunda, son yıllarda özellikle anayasa ve mevzuat alanında yaptığı kapsamlı değişikliklerle olmak üzere, siyasi reform sürecinde **ciddi bir ilerleme** kaydetmiştir. Bununla birlikte, Dernekler Kanunu, yeni Ceza Kanunu ve İstinaf

Ugur Mumcu Caddesi 88, 4th Floor, Gaziosmanpaşa, Ankara, TURKEY

Tel: (0312) 446 55 11 • Telefax: (0312) 446 67 37

AYRINTILI BİLGİ İÇİN SÜMBÜL EREN'İ ARAYABİLİRSİNİZ

Mahkemelerine ilişkin yasa henüz yürürlüğe girmemistir. Üstelik, CMUK, Adli Kollugu kuran mevzuat ve Ceza ve Tedbirlerin Infazi Hakkındaki Kanun tasarıları henüz yasalamamistir.

Türkiye bu reformların düzgün bir şekilde uygulanmasını teminen ciddi çabalarda bulunmaktadır. Buna rağmen, **mevzuat ve uygulamanın daha fazla genişletilmesi ve pekiştirilmesi gerekmektedir**. Bu husus özellikle iskence ve kötü muameleyle mücadelede izlenen "0 tolerans" politikası ile ifade özgürlüğü, din özgürlüğü, kadın hakları ve sendikal haklarla azınlık hakları dahil ILO standartlarına ilişkin hükümlerin uygulanması açısından önemlidir.

Reformlar yoluyla kaydedilen ilerleme ışığında, Türkiye'nin yukarıda ifade edilen taslak mevzuatı yürürlüğe koyması koşuluyla, Komisyon **Türkiye'nin siyasi kriterleri yeterli düzeyde karşıladığı kanaatindedir ve katılım müzakerelerinin baslatılmasını tavsiye eder**. Reform sürecinde, özellikle reformların uygulanmasında geri dönüşün olmadığı daha uzun bir süre zarfında teyit edilmelidir.

Üç ayaklı bir strateji izlenmelidir. Stratejinin **birinci ayağı**, Türkiye'de özellikle Kopenhag siyasi kriterlerinin devamlılığına ilişkin reform sürecinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi için işbirliğini kapsamaktadır. Siyasi reform sürecinin devamlılığını sağlamak ve geriye dönüşleri engellemek için AB, siyasi reformları yakından izlemeye devam etmelidir. Bu amaçla, reform sürecinin önceliklerini belirleyen gözden geçirilmiş bir Katılım Ortaklığı Belgesi temel alınacaktır. 2005 sonundan başlayarak her yıl siyasi reformlara ilişkin gelişmeler genel bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Reformların hızı müzakerelerin ilerlemesi konusunda belirleyici unsur olacaktır. Avrupa Birliği'nin temellerini oluşturan özgürlük, demokrasi, insan haklarına ve temel özgürlüklere saygı ve hukukun üstünlüğü ilkelerinin sürekli olarak ve ciddi bir şekilde ihlal edilmesi halinde, **Komisyon müzakerelerin askıya alınmasını tavsiye edecektir**. Konsey bu konudaki kararını nitelikli çoğunluk oyuyla belirleyecektir.

Stratejinin ikinci ayağı Türkiye ile sürdürülecek katılım müzakerelerine belirli bir yaklaşım konusundadır. Katılım müzakereleri, kararların oybirliğiyle ve tüm AB üyelerinin katılımıyla alınacağı Hükümetler arası bir Konferans çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Müzakere, karmaşık bir süreçtir. Konsey müzakerelerin her Bölümüne ilişkin olarak, müzakerelerin geçici olarak kapatılması ve – gerektiğinde- müktesebatin tatmin edici bir şekilde uygulanması dahil, müzakerelerin baslatılması ilişkin için belli ölçütler tespit etmelidir. Bölümlerle ilgili müzakereler başlamadan önce müktesebattan kaynaklanan yasal yükümlülükler yerine getirilmelidir. Uzun geçiş dönemlerine ihtiyaç duyulabilir. Bununla birlikte, yapısal politikalar ve tarım gibi alanlarda özel düzenlemelere gerek duyulabilir ve işçilerin serbest dolasımı için kalıcı tedbirler düşünülebilir. Türkiye'nin Birliğe katılımının mali ve kurumsal etkisi önemlidir. AB müzakereler tamamlanmadan önce 2014 sonrası dönem için mali perspektifini belirlemek durumundadır.

Bununla birlikte, Komisyon müzakereler süresince, Antlaşma'nın ortak politika ve dayanışma hedeflerini göz önünde bulundurarak, Birliğin yeni üyeleri özümseme ve entegrasyonu derinleştirme kabiliyetini izleyecektir.

Stratejinin üçüncü ayağı AB halkları ile Türk halkını bir araya getirecek önemli ölçüde güçlendirilmiş bir siyasi ve kültürel diyalog öngörüyor. Bu diyalogda en önemli rolü AB'nin desteğiyle sivil toplum üstlenmelidir. Komisyon diyalogun ne şekilde destekleneceğine dair tavsiyelerde bulunacaktır.

Komisyunun müzakere sürecinin Türkiye'deki reform sürecini ileriye götüreceği konusunda şüphesi yoktur. **Bu süreç dogasi gereği ucu açık bir süreçtir ve sonuçları önceden garanti edilemez.** Müzakerelerin ve müteakip onay sürecinin sonucu ne olursa olsun, AB ve Türkiye arasındaki ilişkiler Türkiye'nin her zaman AB yapilarına tam anlamıyla bağlanmasını temin etmelidir. Türkiye'nin Birliğe katılımı, elli yıldır süregelen Avrupa entegrasyonunu tehlikeye sokmadan, onu ileriye götüreceği şekilde ayrıntılı bir şekilde tasarlanmalıdır.

Türkiye'nin Üyelik Perspektifine ilişkin ortaya çıkabilecek hususların değerlendirilmesi

Türkiye İlerleme Raporu ve yapılan tavsiyeye paralel olarak Komisyon, "Türkiye'nin Birliğe Üyelikinin Yaratabileceği Etkiler"e ilişkin ayrıntılı bir Etki Raporu da hazırlamıştır. Bu rapora göre, Türkiye'nin Birliğe üyeliği, her iki taraf için de zorluklar içerecektir. Ancak iyi bir şekilde değerlendirilmesi halinde bu süreç, her iki taraf açısından olumlu sonuçlar doğuracaktır. Katılıma yönelik gerekli hazırlıklar, önümüzdeki on yıla kadar uzanabilir. Bu süreç içinde AB değişirken Türkiye'nin geçireceği değişim, daha da ciddi boyutta olacaktır. AB müktesebati, yani tüm AB politikaları ve mevzuatı, 27 belki de daha fazla üyeden oluşan AB'nin ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde daha da gelişecektir. Bu gelişim, Türkiye'nin katılımının yaratacağı zorlukları ve fırsatları da göz önünde bulundurabilir.

Daha ayrıntılı bilgi için: http://europa.eu.int/comm/enlargement/report_2004/